

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.2

Pagina 1 din 33

LISTA DE DIFUZARE A DOCUMENTULUI

CERTIFICAREA MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL

LISTA DE CONTROL A EDIȚIEI / REVIZIEI

Nr. d/o	Pagini modificate	Capitolul Paragraful	Descrierea modificării	Data reviziei/ ediției	Numele, prenumele, semnătura			
					Elaborat	Verificat	Coordonat	Aprobat
1			Înlocuirea Procedurii Operaționale PO (D03/03B)-02/02 Certificarea materialului săditor viticol	noiembrie 2021 Ediția 1	Dumitru Rusu	Igor Vîlcu	Tatiana Calionchina	Radu Musteța
2								

FORMULAR

Cod: LCER-8.4

Ediția 2/03.2017

Pag 1/1

LISTA DE AVIZĂRI / APROBĂRI

	Elaborat	Verificat	Coordonat	Aprobat
Nume, prenume:	Dumitru RUSU	Igor VÎLCU	Tatiana CALIONCHINA	Radu MUSTEȚA
Funcția	Șef Direcția semințe și material săditor	Director General adjunct al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor	Șef Direcția planificare strategică și managementul calității, analiza și evaluarea riscurilor și planificarea controalelor	Director General al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
Data	23.11.2021		26.11.2021	19.12.2021
Semnătura				

FORMULAR

Cod: LAP-8.4

Ediția 2/03.2017

Pag 1/1

FORMULAR

Cod: LAP-8.4

Ediția 2/03.2017

Pag 1/1

LISTA DE DIFUZARE A DOCUMENTULUI

Ex. nr.	Subdiviziune STSA	Scopul difuzării	Responsabil funcție	Nume prenume	Semnătura, data primirii	Numele, semnătura eliberat	Data retragerii	Numele, semnătura primit
1.	Basarabeasca Cimișlia	implementare						
2.	Cahul Vulcănești	implementare						
3.	Căușeni Ștefan-Vodă	implementare						
4.	Strășeni	implementare						
5	Taraclia	implementare						
6	mun. Chișinău	implementare						
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 3 din 33

CUPRINSUL

1	Scop	4
2	Domeniu de aplicare	4
3	Definiții și abrevieri	4
4	Documente de referință	5
6	Responsabilități	5
6	Descrierea procedurii	5
6.1	Generalități	5
6.2	Particularitățile certificării materialului săditor viticol	6
6.3	Înscrierea culturilor la certificare	8
6.4	Inspecția în câmp.	9
6.5	Certificarea finală a materialului de înmulțire și săditor viticol	17
6.6	Controlul comercializării materialului săditor viticol	19
7	Înregistrări	19
8	Anexe:	19
	Anexa 1 – Certificat de înregistrare - formular cod:CÎA - 8.4;	20
	Anexa 2 – Declarație de multiplicare - formular cod: CM - 8.4;	21
	Anexa 3 – Declarație privind înființarea plantației mamă altoi, portaltoi - formular cod: DÎPMV-8,4;	22
	Anexa 4 – Act de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă, școala de vițe – formular cod: ARPM - 8.4;	23
	Anexa 5 – Act de tratare termică - formular cod: ATT- 8.4;	24
	Anexa 6 – Raport de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire – formular cod: RECMÎ-8.4;	25
	Anexa 7 – Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite maturate – formular cod: RECVM-8.4;	26
	Anexa 8 – Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite vegetante – formular cod: RECVV- 8.4;	27
	Anexa 9 – Declarație de certificare a materialul săditor – formular cod: DCMSM- 8.4;	28
	Anexa 10 – Certificat de valoare biologică - formular cod:CVB-8.4;	29
	Anexa 11 – Registrul declarațiilor de multiplicare - formular cod:RDM-8.4;	30
	Anexa 12 – Registrul plantațiilor mamă altoi, portaltoi - formular cod:RPM-8.4;	31
	Anexa 13 – Registrul intervalelor de etichete - formular cod: RENE-8.4;	32
	Anexa 14 – Registrul Certificatelor de valoare biologică - formular cod:RCVB-8.4.	33

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 4 din 33

1. SCOP

Prezenta procedură are ca scop stabilirea modalităților specifice de lucru la certificarea materialului de înmulțire și săditor viticol

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică la certificarea producției pepinierii viticole și se referă la confirmarea autenticității materialului săditor viticol și a gradului său de puritate varietală, a stării fitosanitare și a integrității fiziologice a plantelor, prin intermediul inspectorilor antrenați în inspecțiile și controalele realizate pe procesul de producție în unitatea economică.

Procedura de față constituie un set de repere precizând modul de lucru la înscrierea culturilor la multiplicare, metodică inspecțiilor și a controalelor la producere și comercializare, completarea formularelor, numerotarea acestora ș.a. Experiența acumulată de inspectorii la aplicarea prevederilor procedurii de față în activitatea lor practică va servi pentru actualizări și completări ulterioare.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Abrevieri

ANSA - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

DSMS - Direcția Seminte și Material Săditor;

PV - Producător de material de înmulțire și / sau săditor viticol;

STSA - Subdiviziunea Teritorială pentru Siguranța Alimentelor;

CICF-ISPHTA – Centrul Independent de Control Fitosanitar din cadrul Institutului Științific - Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare.

3.2. Definiții

autoritate de certificare – organism oficial responsabil de efectuarea inspecțiilor și controalelor oficiale în pepinieră în vederea certificării materialului săditor

material de înmulțire viticol – coarde altoi / portaltoi, butași altoi / portaltoi destinate producției de plante viticole

material săditor viticol – vițe altoite, vițe pe rădăcini proprii, vițe portaltoi destinate plantării

producători – orice persoană fizică sau juridică care desfășoară la nivel profesional cel puțin una din următoarele activități legate de materialul de înmulțire sau săditor viticol: reproducerea, producerea, păstrarea și/ sau tratarea, importul și comercializarea și este înregistrat la ANSA.

program anual al inspecțiilor în pepinieră – un tabel întocmit în fiecare an de către inspectorul STSA în temeiul declarațiilor de multiplicare a materialului de înmulțire și săditor, remise de către PV și care conține numele producătorului, sectoarele de multiplicare și perioada inspecției în pepinieră.

certificare – verificarea respectării cerințelor la producerea materialului săditor de către producători și emiterea unui document autentificat prin semnătură și ștampilă care autorizează comercializarea;

viță-de-vie – plantele de genul *Vitis* (L), care sunt destinate producției de struguri sau utilizării în calitate de material săditor pentru aceleași plante;

coarde altoi – lăstari maturați de un an, obținuți din plantații destinate producerii de butași pentru altoire sau înrădăcinare, precum și din plantațiile producătoare de struguri;

coarde portaltoi – lăstari maturați de un an, obținuți din plantații destinate producerii de butași portaltoi pentru altoire sau înrădăcinare;

butași altoiți – butași obținuți drept rezultat al aplicării altoirii la masă;

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 5 din 33

vițe vegetante – fracțiuni de coarde sau lăstari de viță de vie, precum și cele îmbinate prin altoire, crescute pe substrat nutritiv, care se plantează în stare vegetantă;

puritatea soiului – frecvență a plantelor (butucilor, coardelor, butașilor, vițelor) care posedă toate caracterele și însușirile ereditare tipice soiului, exprimată în procente;

puritate tehnică – puritate a materialului de înmulțire și săditor viticol, condiționată de corespunderea acestuia cerințelor tehnice de calitate, exprimată în procente;

plantație de conservare – plantație specială înființată cu material săditor de categoria “Materialul amelioratorului” și destinată obținerii materialului de înmulțire de categoria „Prebază”;

plantație de preînmulțire – plantație specială înființată cu material săditor de categoria “Prebază” și destinată obținerii materialului de înmulțire de categoria „Bază”;

unitate de selecție – unitate specializată în producerea materialului săditor viticol de categoria „Prebază”;

unitate de preînmulțire – unitate specializată în producerea materialului săditor viticol de categoria “Bază”.

4. DOCUMENTELE DE REFERINȚĂ

LEGE nr. 57 viei și vinului din 10.03.2006;

LEGE nr. 68 despre semințe din 05.04.2013;

Hotărârea Guvernului nr. 418 din 09.07.2009 Reglementare tehnică privind producerea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol;

Hotărârea Guvernului nr. 600 din 27.06.2018 privind organizarea și funcționarea ANSA;

Hotărârea Guvernului nr.1222 din 12.12.2018 pentru modificarea HG nr. 418/2009 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „ Producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol”;

Ordinul MAIA nr. 93 din 27.04.2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind trecerea la producerea integrală a materialului săditor viticol testat la agenții patogeni cu caracter restrictiv;

Ordinul ANSA nr. 430 din 18.11.2021 cu privire la aprobarea listei organismelor dăunătoare cu caracter restrictiv pentru vița de vie la producerea materialului de înmulțire și săditor viticol.

5. RESPONSABILITĂȚI

- Șeful DSMS este responsabil de implementarea procedurii;
- Colaboratorii DSMS sunt responsabili de informarea inspectorilor despre prevederile prezentei proceduri și de monitorizarea implementării sale corecte;
- Inspectorii STSA din domeniul plantelor multianuale sunt responsabili de aplicarea procedurii de către PV;
- Producătorii sunt responsabili de calitatea materialului de înmulțire și săditor produs, și plasarea pe piață.

6. DESCRIEREA PROCEDURII

Este stipulat modul de supraveghere în pepiniera viticolă pe tot lanțul de producere a materialului de înmulțire și săditor viticol.

6.1 Generalități

Pentru a putea solicita certificarea oficială a producției de pepinieră, PV trebuie inițial să fie autorizați pentru producerea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol de către ANSA, cu obținerea *Certificatului de înregistrare* (Anexa1)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 6 din 33

6.1.2. Controalele efectuate la PV

Prin procedura de control se realizează analiza permanentă sau periodică a unei activități pentru a lua măsuri de îmbunătățire a unor procese, prevenirea unor abateri de la cadrul normativ sau de sistare a activității în caz de necesitate.

Atât verificarea inițială la sediul solicitantului în vederea acordării autorizării cât și alte controale (altele decât inspecțiile în plantațiile mamă și școlile de vițe) realizate ulterior reprezintă controale sistemice a structurii organizaționale, a fluxurilor tehnologice, a modului și corectitudinii ținerii documentației și a registrelor obligatorii.

Este important ca inspectorii să verifice cel puțin odată în doi ani dacă la sediul pepinierii sunt păstrate în formă scrisă informațiile și documentele care atestă originea materialului de înmulțire sau de plantare de altă proveniență decât cele rezultate din propria producție. De asemenea, trebuie să se poată confirma că pe parcursul aflării lor în pepinieră identitatea loturilor de material de înmulțire sau săditor este menținută în mod adecvat.

Analiza sistemică realizată la agenții economici se efectuează prin:

- *Discuții cu personalul, în special cu persoana responsabilă de certificare și de protecția fitosanitară a plantelor;*
- *Examinarea registrelor (de pepinieră, a plantației mamă (după caz), a tratamentelor fitosanitare, de intrări și ieșiri de material de înmulțire săditor);*
- *Verificarea metodelor de menținere a identității soiurilor pe tot segmentul de producere (a trasabilității);*
- *Verificarea metodelor de identificare și combatere a maladiilor și dăunătorilor periculoși sau de distrugere a loturilor infectate.*

Totodată, în cadrul unui control la sediul PV, vor fi studiate și alte aspecte legate de producerea și livrarea materialului de înmulțire și săditor viticol, în particular:

- *sursele externe de material de înmulțire și plantare;*
- *documentele aferente care atestă originea acestor materiale;*
- *descrieri ale soiurilor multiplicat;*

PV sunt obligați:

- *să respecte cerințele tehnologice și prevederile reglementărilor și normelor în vigoare privind producerea, prelucrarea și comercializarea materialului săditor viticol;*
- *să țină evidența producției, a tranzacțiilor realizate și a stocurilor de material săditor viticol.*

6.2. Particularitățile certificării materialului săditor viticol

Certificarea materialului săditor este descrisă începând cu producerea materialului de înmulțire și pînă la comercializarea materialului săditor produs.

6.2.1. Reperetele esențiale ale certificării

Certificarea materialului de înmulțire și săditor viticol se bazează pe câteva reperete esențiale:

- a. *Selecția conservativă a soiurilor*

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 7 din 33

Presupune identificarea, descrierea și conservarea soiurilor și portaltoaielor și difuzarea materialului inițial către pepiniere pentru multiplicare comercială. Selecția conservativă înseamnă menținerea genofondului viticol în condiții care previn reinfectarea și care permit conservarea soiurilor și reintroducerea lor în procesul de producere a materialului săditor. Conservatorul propriu-zis poate fi în proprietatea sau în administrarea instituțiilor de cercetări și de învățământ afiliate atât autorităților centrale cât și operatorilor din sfera privată, care garantează păstrarea soiurilor în condiții care exclud posibile infecții cu virusuri și bacterii.

b. Filația procesului de multiplicare

Două principii de bază care trebuie respectate la producerea materialului de înmulțire și săditor viticol sunt cunoașterea provenienței și verificarea trasabilității produsului. Astfel, lanțul producerii trebuie să fie unul supravegheat și documentat de către inspector pentru a se garanta că originea și identitatea soiului este conservată la toate etapele multiplicării și creșterii, de la planta-mamă și până la livrarea lotului de vițe altoite. Respectându-se acest principiu, în cazuri excepționale (ex. depistarea unor obiecte de carantină, identificarea unei clone ameliorate a unui soi, etc.) se poate urmări până la sursa inițială a plantei multiplicată pentru a o izola.

c. Controlul producerii materialului de înmulțire și săditor

Participarea inspectorului la producerea materialului de înmulțire și plantare viticol se face printr-un control de documente preliminar și prin verificări ulterioare în școala de vițe. Procesul demară în momentul când PV depun la STSA declarația de multiplicare (anexa nr.2), prin care informează ce soiuri și în ce cantități le multiplică. Inspectorii verifică proveniența materialului de înmulțire care se stabilește pe baza certificatelor de categorie biologică. Registrului de pepinieră și plantații - mamă, care trebuie să fie complectat la zi de PV. În cadrul inspecțiilor conformitatea datelor declarate cu datele relevate în teren, realizând astfel o evaluare cantitativă a loturilor de material săditor dar și o evaluare a calității, în sensul că se urmărește dacă parcela este întreținută fără buruieni, dacă nu se atestă prezența unor organisme dăunătoare sau de carantină (boli fitoplasmolice, cancerul bacterian). Este necesar să fie un marcaj distinctiv pe soiuri în pepinieră. Inspectorii verifică registrele de evidență ale PV.

6.2.2. Tipuri de certificare.

În Republica Moldova, materialul de înmulțire și săditor viticol se certifică conform normelor și procedurilor stabilite în Reglementarea privind producerea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol aprobată HG nr. 418 din 09.07. 2009.

În funcție de valoarea biologică, materialul de înmulțire se clasifică în următoarele categorii: „Materialul amelioratorului”, „Prebază”, „Bază”, „Certificat”, „Standard” și „Obișnuit”- (echivalent CAC pentru perioada de tranziție pînă în anul 2022).

Producerea materialului de înmulțire și săditor viticol, sub aspectul categoriilor biologice, se efectuează în unitățile de selecție, unitățile de preînmulțire și unitățile de înmulțire (pepinierele viticole):

6.2.3. Stabilirea categoriei biologice. - Proveniența materialului de înmulțire și săditor viticol se stabilește pe baza certificatelor de categorie biologică a materialului de înmulțire și a Registrului de pepinieră și plantații-mamă, care trebuie să fie complectat la zi de fiecare agent economic autorizat să producă material de înmulțire și săditor viticol

- Valoarea biologică pentru materialul săditor viticol se stabilește pe baza documentelor de proveniență și a controalelor efectuate în diferite faze a producerii. Certificatul de valoare biologică prezintă un act care atestă autenticitatea soiului și categoria biologică a materialului de înmulțire și săditor viticol.

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 8 din 33

- *Categoria biologică* a materialului de înmulțire și săditor viticol este clasa de încadrare a materialului de înmulțire și materialului săditor în funcție de valoarea biologică. Categoria biologică va fi aceeași pe toată perioada de existență a plantației-mamă altoi, portaltoi, dacă indicii de puritate biologică corespund categoriei date.

Vițelor înrădăcinate ale soiurilor de portaltoi, precum și vițelor de altoi cultivate pe rădăcini proprii li se confirmă categoria biologică cu o treaptă mai inferioară față de plantele / butucii / de la care au fost colectați butașii pentru înrădăcinare.

Vițelor altoite li se conferă categoria biologică a butașilor altoi și portaltoi numai în cazul când sînt de aceeași categorie biologică. De exemplu: în cazul altoirii butașilor altoi de categorie biologică „Bază” pe butași portaltoi de categoria biologică „Bază”- obținem vițe altoite de categorie biologică „Bază”. În cazul în care categoriile biologice ale butașilor folosiți pentru altoire diferă, vițelor altoite li se conferă categoria biologică a butașilor de categorie inferioară.

Materialului de înmulțire și săditor viticol, după starea fitosanitară se clasifică:

- 1) liber de viroze, de forma latentă a cancerului bacterian și de bolile fitoplasmolice și de alți agenți patogeni cu caracter restrictiv (Virus Free V.F.);
- 2) testat la viroze, la forma latentă a cancerului bacterian și bolile fitoplasmolice (Virus Tested V.T.);
- 3) non testat la viroze și la forma latentă a cancerului bacterian și bolile fitoplasmolice.

6.3. Înscrierea culturilor la certificare

Pentru a accede la programul de certificare PV remite o *Declarație de multiplicare* inspectorului din domeniul plantelor multianuale din STSA, însoțită de documentele de proveniență a materialului de înmulțire.

6.3.1. Înregistrarea plantațiilor mamă

Pentru a înregistra la certificare o plantație-mamă altoi sau portaltoi, agentul economic completează *Declarația privind înființarea plantației mamă - altoi/portaltoi* (anexa 3) în anul înființării sau a primei certificări. Declarația se transmite inspectorului teritorial pînă la 1 iunie pentru plantațiile înființate primăvara și pînă la 1 decembrie pentru plantați înființate toamna. La Declarație agentul economic anexează următoarele documente:

- a/ actul de testare a solului la prezența nematozilor;
- b/ proiectul de înființare a plantației – mamă altoi și portaltoi;
- c/ actele de proveniență, Certificatul de valoare biologică;
- d/ acordul de multiplicare al menținătorului pentru soiurile brevetate.

6.3.2. Admiterea culturii la certificare

Pentru admiterea la certificare, PV remite inspectorului teritorial ANSA o *Declarație de multiplicare* (anexa 2) completată, prin care declară materialul de înmulțire și săditor pe care urmează să-l producă în anul de referință.

Termenul-limită de depunere a *declarațiilor* este :

- pentru coardele altoi și materialul săditor maturat - pînă la 1 ianuarie,
- pentru coardele portaltoi pînă la 1 februarie,
- pentru butașii altoiți-pînă la 1 iunie,
- pentru materialul săditor vegetant pînă la 1 iulie.

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 9 din 33

Inspectorul verifică corectitudinea întocmirii declarațiilor de multiplicare și documentele de proveniență a materialului de înmulțire.

După verificarea Declarațiilor de multiplicare, inspectorul ia una din următoarele decizii:

- *admiterea culturii la certificare,*
- *amânarea admiterii până când sunt satisfăcute cerințele privind completarea declarației,*
- *declasarea categoriei biologice în cazul când nu pot fi prezentate documentele justificative,*
- *respingerea de la certificare.*

În cazul amânării înscrierii culturii la multiplicare inspectorul stabilește un termen pentru aplicarea măsurilor de remediere a cauzelor amânării. În cazul respingerii de la certificare, inspectorul explică depunătorului declarației temeiul deciziei sale.

Declarație de multiplicare admise, se semnează de către inspectorul STSA, se înregistrează în registrul declarațiilor de multiplicare (anexa11), originalul declarației se remite PV, o copie se transmite la DSMS, o copie cu toate documentele anexate este păstrată în STSA, în dosarul PV.

6.4. Inspecția în câmp.

Inspecția în câmp constituie verificarea autorizată a activității în domeniul producerii materialului de înmulțire și săditor viticol, cercetării la fața locului a respectării prevederilor normative în vigoare

6.4.1. Precizări privind planificarea inspecțiilor

În baza *Declarațiilor de multiplicare* recepționate de la agenții economici până la data scadentă, inspectorii teritoriali elaborează în fiecare an un *Program anual al inspecțiilor în pepiniera viticolă*. Programul trebuie coordonat în mod obligatoriu cu responsabili din cadrul oficiului central după care producătorii sunt informați despre data la care sunt preconizate inspecțiile în pepinieră. Totodată, producătorii trebuie informați anual despre patogenii și dăunătorii, în special cei de carantină, care trebuie să lipsească din materialul săditor pe care îl produc.

Inspecția în câmp este pârghia de bază prin care inspectorii exercită supravegherea și monitorizarea producerii materialului săditor în vederea certificării. Aceste inspecții sunt realizate anual în perioada mai - octombrie, în cursul perioadei de vegetație.

La prima inspecție se vor verifica următoarele criterii:

- *întreținerea culturală bună a școlilor de vițe*
- *corectitudinea declarării la multiplicare a vițelor altoite;*
- *respectarea delimitării clare a soiurilor în școala de vițe, pentru a preveni amestecuri de soiuri, etc.*

Pentru planificarea inspecțiilor în câmp la a doua inspecție se va ține cont de:

- *necesitatea examinării plantelor în perioada când anumite maladii sau virusuri mai periculoase sunt exprimate cel mai bine pentru a le putea identifica mai eficient;*
- *momentul când trăsăturile specifice soiurilor pot fi evidențiate cel mai bine pentru a putea purcede la stabilirea autenticității varietale și purității soiurilor în pepinieră.*

6.4.2. Pregătirea inspectorului pentru efectuarea inspecției în câmp

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 10 din 33

Înainte de începerea campaniei de inspecție în câmp, inspectorul se asigură că a elaborat și a remis spre aprobare oficiului central ANSA *Programul anual al inspecțiilor în pepiniera viticolă*. Inspectorul stabilește împreună cu agenții economici vizați data la care se vor efectua inspecțiile în pepinierele acestora.

Înainte de ieșirea în teren, inspectorul se documentează din punct de vedere legislativ și tehnic. Documentarea legislativă presupune consultarea cadrului normativ din domeniu:

- *legi și hotărâri de guvern;*
- *ordine, regulamente și instrucțiuni de lucru;*
- *proceduri și corespondența pe domeniu.*

Documentarea tehnică presupune studierea lucrărilor de specialitate care se referă în special la :

- *descrierea soiurilor și a portaltoaielor viticole;*
- *fitopatologia viței de vie, inclusiv imagini și descrieri simptomatice ale atacurilor organismelor dăunătoare;*
- *agrotehnica aplicată în pepiniera viticolă;*
- *alte lucrări de specialitate în domeniul pepinieritului și a viticulturii;*
- *standardele naționale și alte repere normative privind materialul săditor viticol.*

6.4.3. Efectuarea inspecției în câmp

După ce a convenit cu agentul economic (și cu consultantul științific, dacă este cazul), inspectorul se deplasează în teren la data stabilită având cu sine dosarul PV în care se conține declarația de multiplicare și documentele anexate și câteva formulare ale *Actului de recunoaștere în școala de vițe, plantațiile altoi /portaltoi* (anexa 4) .

Prezența PV este obligatorie la momentul inspecției în pepinieră prin participare directă la fața locului sau prin prezența reprezentantului oficial delegat de către PV. Rezultatele controlului efectuat se prezintă nemijlocit PV.

SECTORUL	CONTROLUL EFECTUAT	
	MAI - IULIE	AUGUST - SEPTEMBRIE
PLANTAȚII-MAMĂ (altoi, portaltoi):	PRIMUL AN	
	- suprafața plantată și nr. de plante declarate - distanțe de izolare - marcarea rânduri - starea culturală (întreținerea solului) - starea fitosanitară	- starea culturală - starea fitosanitară - autenticitatea soiului/ recunoaștere de soi - marcarea și eliminarea impurităților - evaluarea prinderii plantelor
	ANUAL, DUPĂ PRIMUL AN	
	- verificarea apariției și completării golurilor - menținerea distanțelor de izolare - menținerea marcajelor distinctive - starea culturală - starea fitosanitară	- starea culturală - starea fitosanitară - autenticitatea soiului - evaluarea producției - marcarea și eliminarea

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 11 din 33

	- menținerea autenticității varietale	impurităților - evaluarea prinderii plantelor
	IUNIE – IULIE	AUGUST - OCTOMBRIE
ȘCOALA DE VIȚE	- suprafața declarată - distanțe de izolare (<i>pentru materialul certificat</i>) - marcarea rânduri - starea culturală - starea fitosanitară - menținerea autenticității varietale	- starea culturală - starea fitosanitară - autenticitatea soiului - menținerea marcării rânduri - puritatea varietală - marcarea și eliminarea impurităților de soi - evaluarea producției

Controlul fitosanitar în plantațiile mamă și școlile de vițe este obligatoriu și se efectuează anual de către inspectorii teritoriali ANSA și colaboratorii CICF-ISPHTA în modul stabilit, în scopul determinării stării fitosanitare a plantațiilor. Rezultatele controlului se înscriu în Registrul controlului fitosanitar cu perfectarea actelor în vigoare.

Examinarea vizuală a butucilor sau a vițelor la prezența simptoamelor bolilor virotice în plantațiile-mamă se efectuează de cel puțin două ori în decursul perioadei de vegetație:

Primul control fitosanitar /examinare/ se efectuează în perioada mai-iulie, cu identificarea plantelor care manifestă simptome de scurt-nodare, cloroză infecțioasă, mozaic nervuriar, marmorare.

A doua examinare august-octombrie cu identificarea plantelor cu simptome de răsucire a frunzelor, cloroză infecțioasă, scurt – nodare, marmorare, flavescența aurie, striere a lemnului, cancer bacterian.

În școala de vițe controlul fitosanitar se efectuează o dată, în perioada lunilor august-octombrie.

În procesul de control, de la plantele ce prezintă simptome ale bolilor virotice, fitoplasmolice și cancer bacterian se prelevă probe pentru testări de laborator. Prelevarea probelor pentru testări de laborator se efectuează de către laboratoarele de încercări acreditate. Rezultatul cercetărilor de laborator servesc ca bază pentru decizia de certificare a materialului de pepinieră produs.

6.4.3.1. Obiectivele de control în plantațiile-mamă

În tabelul de mai sus sunt redate în linii generale obiectivele de control în cadrul inspecțiilor în câmp. În continuare sunt redactate mai amplu aspectele examinate în cadrul inspecțiilor. Plantațiile-mamă se înființează doar cu material săditor de categorii biologice înalte, liber de organisme dăunătoare care pot reduce în mod considerabil calitatea materialului de înmulțire care urmează a fi recoltat din plantațiile în cauză. O confirmare în acest sens o poate constitui un document oficial care atestă calitatea, proveniența, materialului folosit pentru înființarea plantației-mamă.

Informații mai ample despre plantațiile sau plantele-mamă furnizoare de coarde altoi, starea lor fitosanitară și fiziologică și tratamentele aplicate sunt consemnate într-un registru special al producătorului care, se pune la dispoziția inspectorului la solicitare.

Cu un an înainte de înființarea plantațiilor – mamă de altoi / portaltoi colaboratorii CICF-ISPHTA determină starea fitosanitară a solului, în baza cărui PV i se permite înființarea plantației altoi si/sau portaltoi.

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 12 din 33

a. Plantații-mamă portaltoi

Plantele din care se vor recolta coardele-portaltoi se supun unor observații minuțioase, efectuate în perioada de vegetație. Se verifică autenticitatea soiului (clonei), prezența organismelor dăunătoare care afectează calitatea, starea de sănătate și vigoarea de creștere a coardelor. Autentificarea este efectuată de inspectorii teritoriali și pot fi însoțiți de specialiștii în ramură - colaboratori IȘPHTA.

La momentul efectuării inspecției în câmp, butucii care nu corespund caracteristicilor distinctive ale soiului (clonei) sau nu se integrează în parametrii de calitate sunt marcați: se aplică vopsea pe tulpină, se fixează etichete distinctive, etc. Dacă nu mai pot fi luate măsuri pentru reabilitarea lor, aceștia se suprimă. Pentru materialul de înmulțire produs în plantația inspectată, inspectorul, la solicitarea PV eliberează *Certificat de valoare biologică* (anexa10)

b. Plantații-mamă altoi

Se respectă aceleași cerințe ca și la înființarea plantațiilor portaltoi. În cazul plantațiilor-mamă înființate special pentru producerea coardelor-altoi, autentificarea plantațiilor-mamă se efectuează la plantațiile nou-înființate, în primul an de fructificare (struguri cel mult 2,5 t/ha), iar la plantațiile mai vechi autentificarea se efectuează în primul an după înscrierea acestora la certificare. Producția de bază în plantațiilor –mamă altoi se exprimă în coarde altoi cu lungimea de 8 ochi, iar în plantațiile mamă portaltoi în butași cu lungimea standard de 0,45,-0,5 m. Rosta de struguri în plantațiile –mamă altoi în anii următori nu se permite mai mult de 5t/ha.

În anul înființării plantației-mamă inspectorul verifică:

- *amplasarea culturii*
 - inspectorul verifică amplasarea culturii prin examinarea schiței de ansamblu a culturii și a schiței parcelei și compară cu datele din teren;
 - în cazul în care datele nu corespund cu cele declarate, se vor lua măsuri pentru rectificarea declarației de multiplicare.

- *distanțe de izolare*
 - distanțele de izolare, în cazul plantelor certificate din punct de vedere virotic, trebuie să respecte prevederile cadrului normativ. În raza distanțelor de izolare nu sunt admise plante care pot găzdui organismele dăunătoare prevăzute în actele normative în vigoare;
 - în cazul în care distanțele de izolare nu se respectă, se poate dispune eliminarea plantelor aflate în perimetrul de izolare sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, prin eliminarea unui număr de plante din plantația-mamă pentru realizarea distanțelor de izolare;
 - În cazul în care nu se poate asigura distanța de izolare necesară, plantația se poate respinge de la certificarea virotică cu declasare la o categorie inferioară.

- *controlul suprafețelor și al numărului de plante*
 - evaluarea suprafețelor declarate se face prin sondaj, verificându-se forma parcelelor și aflându-se lungimea și latura acestor suprafețe, după care se calculează suprafața;
 - verificarea numărului de plante-mamă se face prin stabilirea numărului total de rânduri care se înmulțește cu numărul mediu de plante pe rând.

- *marcarea pe rânduri/ butuci*

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 13 din 33

- fiecare rând din fiecare soi/ clonă/ altoi/ portaltoi trebuie să fie identificat printr-o etichetă care să facă referință la specie, soi/ clonă, altoi, portaltoi, etichetele trebuind să fie prinse de prima și ultima plantă dintr-o combinație. Identitatea soiului poate fi codificată pe teren și/ sau consemnată într-un registru pe care PV trebuie să-l prezinte la solicitare.

- *starea fitosanitară*

- materialul de înmulțire viticol trebuie să fie substanțial liber de orice organism dăunător sau de orice semne sau simptome ale acestor organisme care pot deteriora calitatea sau pot reduce valoarea de utilizare a materialului de înmulțire, să fie liber de organismele dăunătoare prevăzute în actele normative în vigoare;

- inspectorul verifică fiecare rând de viță de vie, iar în cazul plantațiilor-mamă de suprafețe mai mari, se poate examina fiecare al treilea butuc din fiecare al doilea rând, dar nu mai puțin de 30 de butuci pentru fiecare soi;

- în cazul constatării prezenței unor simptome de boli sau dăunători care afectează calitatea materialului, inspectorul stabilește măsuri și un termen pentru remedierea neconformităților constatate și stabilește, dacă este cazul, o inspecție suplimentară pentru verificarea aplicării măsurilor recomandate;

- în cazul unor atacuri masive de organisme dăunătoare care afectează calitatea materialului, când aplicarea tratamentelor fitosanitare nu mai este eficientă, cultura se poate respinge de la certificare în anul de referință;

- la observarea unor simptome de boli sau dăunători de carantină, se anunță inspectorul fitosanitar în vederea prelevării în timp util a probelor pentru confirmarea sau infirmarea prezenței organismelor dăunătoare de carantină. În cazul confirmării prezenței organismelor dăunătoare care afectează calitatea materialului prin teste de laborator, se elimină plantele infectate din vecinătatea acestora pe o rază de 3 metri.

- *starea culturală*

- sectorul în care se produce materialul de înmulțire trebuie să fie liber de buruieni sau acestea trebuie să fie controlate efectiv prin metode agrotehnice adecvate;

- în cazul în care gradul de îmburuenire a culturii nu permite efectuarea corespunzătoare a inspecției, producătorului i se acordă un termen pentru eliminarea buruienilor, pentru cel târziu la ultima dată când se poate efectua inspecția;

- dacă nu sunt luate măsurile necesare și nu se poate efectua inspecția până cel târziu la ultima dată stabilită de către inspector, cultura se respinge de la certificare.

- *autenticitatea varietală*

- se stabilește doar în anul când apar primii struguri, inspectorul efectuează inspecția la momentul maturității fiziologice (coacerii) a strugurilor în scopul stabilirii autenticității și a purității varietale a plantelor mamă. La acest moment, inspectorul poate fi însoțit de către savanți sau specialiști ai instituțiilor de cercetări de profil. Pentru plantațiile de portaltoi, autentificarea biotipului se face conform semnelor distinctive a părților vegetative ale plantei sau în baza actelor care confirmă proveniența. PV trebuie să pună la dispoziția inspectorului descrieri ale soiurilor supuse autentificării varietale;

- se determină prin identificarea caracterelor conform descrierilor disponibile ale soiului;

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 14 din 33

- se verifică fiecare plantă, prin deplasarea inspectorului pe fiecare interval a rândurilor de plante;
- în cazul în care nu este autentică apartenența soiului sau clonei declarate, aceasta se respinge de la certificare și se marchează distinctiv.

- *puritatea varietală*

- se verifică prin deplasarea inspectorului pe fiecare rând de viță de vie, urmărindu-se existența unor plante cu caractere diferite față de cele ale soiului declarat, care vor fi considerate impurități;
- în cazul identificării unor impurități se face marcarea distinctivă a materialului și se stabilesc măsuri și termene pentru eliminarea plantelor marcate, urmând ca verificarea eliminării impurităților să se facă la o inspecție ulterioară;
 - marcarea se face cu vopsea, bandă adezivă colorată la baza tulpinii, sau printr-o altă metodă agreată de inspector;
 - puritatea soiului sau a biotipului trebuie să fie de 100%.

Anual, după anul înființării, inspectorul:

- verifică menținerea distanțelor de izolare;
- verifică menținerea autenticității și a purității varietale (pentru a se asigura că eventualele goluri n-au fost completate cu plante atipice);
 - examinează starea fitosanitară și fiziologică a plantelor;
 - evaluează producția de material de înmulțire:
 - inspectorul alege în mod randomizat puncte de evaluare a producției astfel încât acestea să reprezinte cât mai fidel întreaga plantație-mamă (un punct de evaluare = o plantă mamă);
 - numărul de puncte de evaluare se determină în funcție de mărimea plantației mamă și de uniformitatea acesteia;
 - în fiecare punct de evaluare se determină producția prin numărarea butașilor altoi, portaltoi;
 - producția evaluată va rezulta din media determinărilor efectuate, înmulțită cu *numărul total de plante-mamă*.

6.4.3.2. Obiectivele de control în școlile de vițe

În cazul școlilor de vițe inițial inspectorul ia cunoștință de registrul altoirilor. Obiectivele de control în câmpurile de formare sunt cele prezentate în tabelul de la pct. 6.4.3. În școala de vițe inspectorul examinează:

- *amplasarea culturii*
 - inspectorul verifică schița de ansamblu și schița parcelei și compară cu coordonatele existente în teren;
 - în cazul în care datele din teren nu corespund cu datele declarate se vor lua măsuri pentru rectificarea declarației de multiplicare.
- *controlul suprafețelor*

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 15 din 33

- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă.
- *marcarea pe rânduri*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă.
- *verificarea distanțelor de izolare*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă.
- *starea fitosanitară*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației mamă;
- la observarea unor simptome de boli sau dăunători de carantină, se anunță inspectorul fitosanitar în vederea prelevării eșantioanelor pentru confirmarea sau infirmarea prezenței organismelor presupuse;
 - în cazul confirmării în urma analizei a prezenței organismelor respective, se iau măsuri pentru determinarea cauzelor care au dus la infectarea acestui material și se elimină plantele infectate și plantele din vecinătatea acestora pe o rază de cel puțin 3m;
 - dacă sunt suspiciuni că materialul folosit la înființarea câmpului de formare era infectat, se verifică dacă au existat surse de infectare la locul de proveniență a materialului și, în cazul în care se constată că materialul de proveniență este infectat, se verifică dacă descendența este infectată, cauza producerii infecției și se vor lua măsurile care se impun.
- *starea culturală*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă.
- *autenticitatea varietală*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă;
- în cazul în care materialul aparține altui soi decât cel declarat, iar acesta este identificabil și pentru care se pot prezenta documente de proveniență, agentului economic i se poate permite întocmirea unei noi declarații de multiplicare cu datele corecte.
- *puritatea varietală*
- se respectă modul de lucru prezentat în cazul plantației-mamă;
- în cazul identificării unor impurități se face marcarea distinctivă a acestora
- (ex: frângerea lăstarului) și eliminarea lor ulterioară; la fel se procedează cu portaltoii la care altoirea n-a reușit;
 - în cazul în care se identifică un număr mare de plante aparținând unui alt soi identificabil și cu origine cunoscută, acestea se marchează distinctiv și vor fi certificate separat doar în cazul în care se poate stabili identitatea și proveniența lor;
 - puritatea varietală trebuie să fie de 100%.
- *evaluarea producției*
- inspectorul oficial alege puncte de evaluare a producției în mod randomizat, astfel încât acestea să reprezinte cât mai fidel întreaga școală de vițe;

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 16 din 33

- intensitatea punctelor de determinare se decide în funcție de mărimea plantației și de uniformitatea acesteia;
- producția evaluată rezultă din media determinărilor efectuate, raportată la suprafața sau numărul de plante.

6.4.4. Finalizarea inspecției în câmp

În cazul cînd toate condițiile de certificare sunt respectate , se eliberează actele finale ale inspecției.

- Încadrarea culturii

În rezultatul verificării documentației și a inspecției din teren, se completează *Actul de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă altoi/portaltoi și școala de vițe* (anexa 4). În cazul în care s-au prelevat probe de către inspectorul fitosanitar pentru teste de laborator, admiterea la certificare se va face doar după recepționarea rezultatelor analizei de laborator.

- Întocmirea *Actul de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă altoi/portaltoi și școala de vițe*.

În rezultatul inspecției sectoarelor înscrise la multiplicare, inspectorul întocmește *Actul de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă altoi/portaltoi și școala de vițe*. În cazul în care se constată abateri remediabile, inspectorul stabilește măsuri corective și un termen pentru remedierea acestora (10 zile sau mai mult). În cazul unor abateri remediabile (marcare neconformă, plantație îmburuienită, etc.), inspectorul admite sub rezervă plantele inspectate dar se va asigura ulterior că măsurile corective recomandate au fost aplicate în mod corespunzător. În *Actul de efectuare a recunoașterii în școala de vițe* se înregistrează toate neconformitățile constatate în rezultatul inspecției și prescripțiile de remediere a acestora. Verificarea eliminării neconformităților se face după expirarea perioadei de timp acordată, la următorul control sau printr-o inspecție suplimentară, în funcție de decizia inspectorului. Originalul *Actului de efectuare a recunoașterii în școala de vițe* este remis PV, inspectorul păstrând pentru sine două copii dintre care una este transmisă pentru coordonare oficiului central.

- Respingerea culturii de la certificare. Reinspecția.

Cultura poate fi respinsă de la certificare în una din următoarele situații:

- nu sunt respectate distanțele de izolare;
- nu corespunde din punct de vedere al autenticității;
- puritatea varietală este sub 100%;
- atac masiv de organisme dăunătoare care afectează calitatea materialului;
- starea culturală și fitosanitară a plantației nu corespunde cerințelor normative.

Inspecția suplimentară este stabilită de inspectorul oficial pentru verificarea aplicării măsurilor corective, în cazul în care la ultima inspecție s-au identificat neconformități. Reinspecția se efectuează doar dacă PV nu este de acord cu decizia de declasare sau de respingere de la certificare a materialului declarat.

În vederea efectuării inspecției suplimentare, PV depune o cerere în formă liberă la sediul STSA și se adresează inspectorului responsabil. Inspectorul remite cererea către oficiul central ANSA pentru examinare și coordonare; - decizia de a inspecta suplimentar materialul se ia de comun acord între inspectorul oficial și persoana responsabilă din cadrul oficiului central ANSA.

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 17 din 33

6.5. Certificarea finală a materialului de înmulțire și săditor viticol

În cazul speciilor și soiurilor care au fost admise la certificare în rezultatul inspecției în câmp, PV accede la etapa ulterioară care presupune obținerea etichetelor oficiale iar, după recoltarea materialului săditor, obținerea *Certificatului de valoare biologică* (anexa10) care autorizează comercializarea producției de pepinieră.

- **Solicitarea etichetelor oficiale**

După finalizarea inspecției în câmp, PV depune la sediul STSA sau expediază prin poșta electronică o *Declarație de certificare* (anexa nr.9) prin care solicită eliberarea etichetelor pentru materialul de înmulțire și/sau săditor. Dacă materialul pentru care se solicită eliberarea etichetelor a fost în prealabil admis la certificare după inspecția în câmp și *Declarația de certificare* este completată corect, inspectorul atribuie seria și intervalul etichetelor pentru materialul listat în declarație.

În baza modelului etichetelor acceptat de către autoritatea de certificare și a numerelor de serie și intervalelor atribuite de către inspector, producătorul obține de la tipografie lotul de etichete solicitat.

- **Etichetarea materialului de înmulțire și săditor viticol.**

După primirea loturilor de etichete producătorii purced la etichetarea materialului de înmulțire sau săditor acceptat la certificarea finală direct în câmp. La solicitarea PV, inspectorul poate accepta și etichetarea legăturile de vițe altoite după recoltare și sortare doar dacă PV poate confirma că materialul va fi depozitat pe loturi identificabile separat și marcate distinctiv.

În cazul etichetării coardelor altoi, portaltoi se capsează una / două etichete la o legătură.

În funcție de categoria materialului de înmulțire sau săditor viticol, etichetelor li se atribuie o anumită culoare:

- „Prebază,, - albă cu o dungă violetă pe diagonală,
- „Bază,, - albă,
- „Certificat,, - albastră,
- „Standard,, - galbenă(portocalie)
- „Obișnuit - CAC,, - roșie

Pe etichetă se indică următoarea informație:

- țara de origine
- autoritatea abilitată pentru certificare
- tipul materialului
- soiul/clona
- categoria
- cantitatea
- înregistrare de control
- corespunde SM
- Producător
- an producere

Producătorii dispun de registre în care țin evidența etichetelor primite.

- **Verificarea calității materialului săditor în vederea certificării finale**

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 18 din 33

După recoltarea, sortarea și ambalarea materialului, PV convine cu inspectorul pentru a stabili data efectuării verificării calității materialului de înmulțire și săditor viticol în vederea certificării finale. Inspectorul va examina următoarele aspecte:

- *formarea eșantionului,*
- *ambalarea și etichetarea.*
- **indicatorii de evaluare a materialului de înmulțire:**
 - *scoarța coardelor și a butașilor,*
 - *lungimea și grosimea coardelor și butașilor,*
 - *viabilitatea ochilor coardelor și butașilor,*
 - *liberul și lemnul coardelor și butașilor,*
 - *diafragma și măduva coardelor și butașilor,*
 - *afecțiuni de boli, răni mecanice,*
 - *umiditatea coardelor și butașilor.*
- **Indicatorii de evaluare a materialului săditor maturat:**
 - *sudura*
 - *cordița principală: lungimea părții maturate, grosime, integritate ochi, scoarța, liberul, lemnul,*
 - *rădăcini principale: număr, lungime, grosime,*
 - *vătămări mecanice,*
 - *integritatea, starea fiziologică și fitosanitară a rădăcinilor principale și a părții aeriene,*
 - *culoarea și turgescența țesuturilor.*
- **Indicatorii de evaluare a materialului săditor în stare vegetativă:**
 - *vîrsta,*
 - *aspect,*
 - *calus la punct de altoire,*
 - *tulpina, lungime cm,*
 - *lăstari principali - lungime, grosime,*
 - *rădăcini cu diametrul 1,0 mm-număr, lungimea . Sistemul radicular trebuie să mențină monolit amestecul nutritiv.*
- **Stabilirea deciziei privind certificarea finală a materialului:**

După consemnarea rezultatelor verificării în raportul de evaluare a calității materialului declarat pentru certificare, și analiza tuturor rapoartelor de încercări de laborator inspectorul ia decizia de a acorda certificarea pentru materialul inspectat sau nu. În cazul în care una sau mai multe condiții nu sunt îndeplinite, inspectorul poate dispune măsuri care să aducă materialul la parametrii de calitate: resortare, spălare, tratare chimică, tratare termică etc. Dacă nu pot fi luate măsuri de remediere, sau dacă nici la o nouă verificare (după dispunerea măsurilor de remediere) materialul nu corespunde cerințelor, atunci lotul se respinge de la certificare, inspectorul argumentându-și decizia în rubrica rezervată din formularul raportului de analiză.

În cazul în care toate cerințele cadrului normativ au fost satisfăcute, inspectorul bifează mențiunea "materialul corespunde pentru plantare/ multiplicare".

În tot cazul, inspectorul semnează și aplică ștampila pe formularul raportului de analiză remițând originalul agentului economic și păstrând pentru sine o copie.

- **Eliberarea documentului final**

În cazul în care Raportul de analiză a fost avizat pozitiv, inspectorul responsabil stabilește taxa oficială pentru certificarea loturilor de material săditor în conformitate cu tarifele în vigoare și remite agentului

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 19 din 33

economic ordinul de plată. După recepționarea plății, inspectorul eliberează Certificatul de valoare biologică, pentru materialul care a fost găsit în conformitate cu cerințele tehnice în rezultatul certificării finale.

6.6. Controlul comercializării materialului săditor viticol

Inspectorii STSA se asigură în cadrul controalelor efectuate că producătorii respectă prevederile prezentei proceduri și prevederile legislației în vigoare atunci când comercializează materialul săditor certificat.

7. ÎNREGISTRĂRI

- 7.1 Certificat de înregistrare ANSA - formular cod:CÎA - 8.4;
- 7.2 Declarație de multiplicare; - formular cod: DM - 8.4;
- 7.3 Declarație privind înființarea plantației mamă altoi/portaltoi-formular cod:DÎPM 8.4;
- 7.4 Act de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă altoi /portaltoi, școala de vițe; formular cod:ARPMȘV - 8.4;
- 7.5 Act de tratare termică - formular cod: ATT- 8.4;
- 7.6 Raport de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire - formular cod:RECMÎ-8.4;
- 7.7 Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite maturate - formular cod:RECVV-8.4;
- 7.8 Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite vegetante - formular cod:RECVV-8.4;
- 7.9 Declarație de certificare a materialului săditor viticol – formular cod:DCMSV- 8.4;
- 7.10 Certificat de valoare biologică - formular cod:CVB - 8.4;
- 7.11 Registrul declarațiilor de multiplicare - formular cod:RDM - 8.4;
- 7.12 Registrul plantațiilor mamă altoi/portaltoi viticol - formular cod:RPMV - 8.4;
- 7.13 Registrul etichetelor pentru materialul săditor viticol - formular cod:REMS - 8.4;
- 7.14 Registrul Certificatelor de valoare biologică - formular cod:RCVB

8. ANEXE

- Anexa 1** – Certificat de înregistrare ANSA - formular cod:CÎA - 8.4;
- Anexa 2** – Declarație de multiplicare; - formular cod: DM - 8.4;
- Anexa 3** – Declarație privind înființarea plantației mamă altoi/portaltoi-formular cod:DÎPM - 8.4;
- Anexa 4** – Act de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă altoi /portaltoi, școala de vițe; formular cod:ARPMȘV - 8.4;
- Anexa 5** – Act de tratare termică - formular cod: ATT- 8.4;
- Anexa 6** – Raport de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire - formular cod:RECMÎ - 8.4;
- Anexa 7** – Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite maturate - formular cod:RECVV - 8.4;
- Anexa 8** – Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite vegetante - formular cod:RECVV - 8.4;
- Anexa 9** – Declarație de certificare a materialului săditor viticol – formular cod:DCMSV - 8.4;
- Anexa 10** – Certificat de valoare biologică - formular cod:CVB - 8.4;
- Anexa 11** – Registrul declarațiilor de multiplicare - formular cod:RDM - 8.4;
- Anexa 12** – Registrul plantațiilor mamă altoi/portaltoi viticol - formular cod:RPMV - 8.4;
- Anexa 13** – Registrul etichetelor pentru materialul săditor viticol - formular cod:REMS - 8.4;
- Anexa 14** – Registrul Certificatelor de valoare biologică - formular cod:RCVB - 8.4.

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 20 din 33

Anexa nr.1

Certificat de înregistrare ANSA

Republica Moldova

CERTIFICAT
**DE ÎNREGISTRARE PENTRU PRODUCEREA ȘI/SAU
PRELUCRAREA ȘI/SAU COMERCIALIZAREA SEMINTELOR**

Număr atribuit:

Agentul economic înregistrat
Cod fiscal
Sediul agentului economic
Raionul/ Municipiu
Genul de activitate
Culturile autorizate

Autoritatea emitentă
Data eliberării
Valabil până la

Director General

CS1*PC*00000000PC

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 22 din 33

Anexa nr.3

Declarație privind înființarea plantației mamă altoi/portaltoi

DECLARAȚIE
privind înființarea plantației mamă (altoi, portaltoi) viticole
nr. _____ din _____

Agentul economic _____
(sediul)

Certificat de înregistrare ANSA nr. _____

În baza documentelor prezentate:

1. Actul nr. _____ din _____ de examinare a mostrelor de sol la prezența nematodelor - vectori ai virușilor, eliberat de _____

2. Proiectul de înființare întocmit de _____

3. Certificatul de valoare biologică nr. _____ din _____,
Contractul de vânzare - cumpărare nr. _____ din _____ și

_____ (soi/clonă, portaltoi, categoria biologică)

Producătorul materialului săditor _____

Se permite înființarea plantației mamă _____ ha
categoria biologică _____, soiul clona, _____

Din plantația mamă altoi se vor recolta butași altoi: /soi, clona, categorie biologică

Din plantația mamă portaltoi se vor recolta butași portaltoi: /soi, clona, categorie biologică

Inspector STSA

_____ (semnătura)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 23 din 33

Anexa nr. 4

Act de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă (altoi portaltoi), școala de vițe.

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

**ACTUL
de efectuare a recunoașterii în plantațiile mamă (altoi, portaltoi) și
școala de vițe
nr. _____ din _____**

Prezentul act confirmă, că în gospodăria agricolă _____
(agentului economic, sediul)

s-a efectuat identificarea (recunoașterea) plantației _____ cu suprafața (ha) _____, (altoi, portaltoi, școala de vițe) anul plantării _____, categorie biologică _____ în rezultatul căruia s-a stabilit:

Soiul/clona	Anul plantării	S-au plantat butași altoiți, buc	S-au prins butași altoiți, buc	Suprafața, ha	Numărul de impurități	Producția scontată, buc	Notă
1	2	3	4	5	6	7	8

Notă: În rezultatul efectuării recunoașterii au fost înlăturate impuritățile soiului de bază, precum și formele vizibile ale *Agrobacterium tumefaciens vitis*

Concluzii _____

Inspectorul STSA

L.Ș.

(semnătura, N.P.P.)

Reprezentantul gospodăriei

L.Ș.

(semnătura, N.P.P.)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 24 din 33

Anexa nr. 5

Act de tratare termică

Prestator de serviciu _____

(sediul)

ACTUL nr _____ din _____

**Privind tratarea termică a materialului de înmulțire sau săditor viticol pentru prevenirea
răspândirii bolilor fitoplasmolice**

Eliberat agentului economic _____

IDNO _____ adresa juridică _____

Tratamentul termic a fost efectuat pentru lotul de material de înmulțire sau plantare *vițe altoite, vițe pe rădăcini proprii, vițe portaltoi*) din roada anului _____, în conformitate HG 418/ 2009

Reglementare tehnică privind producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol

Informația despre procedura executată

Soiul și clona	Cantitatea buc.	Data de tratare	Parametrii de procesare	
			temperatura °C	durată (min.)

Tratamentul termic a lotului respectiv de material săditor viticol este efectuată în prezența
_____ reprezentatul beneficiarului de serviciu

*Actul va fi înregistrat în „Registrul de Tratamente” al prestatorului de serviciu.

Reprezentantul prestatorului de serviciu

LȘ

(semnătura)

Reprezentantul beneficiarului

LȘ

(semnătura)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 25 din 33

Anexa nr. 6

Raport de evaluare a calității pentru material de înmulțire

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

RAPORT

de evaluare a calității pentru material de înmulțire viticol (coarde altoi, butași portaltoi)

nr. ____ din ____

Valabil pînă la _____

Eliberat _____
(denumirea agentului economic, adresa, tel. de contact)

De către inspectorul STSA _____
(raionul)

Nr. crt.	Nr. Lot	Soi/clonă	Mărimea lotului, mii bucăți	Luat pentru proba de control, bucăți	% rebut raportat la probă	Rezultate control probă inclusiv conform indicatorilor											Notă
						Butași portaltoi					Butași altoi			Vătămări mecanice			
						pentru altoire		Pentru înrădăcinare			Lungimea, cm	Grosimea, mm					
						Numărul de noduri	Lungimea unei lungimi standard, cm	Lungimea, cm	Grosimea, mm	Grosimea, mm							
La bază	La vîrf	La bază	La vîrf	Lungimea, cm	Grosimea, mm												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	

CONCLUZII ȘI PROPUNERI:

Prezentul raport se referă la lotul de material de înmulțire viticol pe răspunderea agentului economic, căreia îi aparține lotul de material de înmulțire viticol.

Materialul de înmulțire viticol controlat posedă o puritate biologică de ____%.

Puritatea tehnică a materialului de înmulțire viticol este de ____%.

*Materialul de înmulțire înainte de comercializare se supune obligatoriu termoterapiei conform actelor normative în vigoare.

Inspectorul STSA _____

L.Ș.

(semnătura, N.P.P.)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 26 din 33

Anexa nr.7

Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite maturate

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

RAPORT

de evaluare a calității pentru vițe altoite (maturate), vițe pe rădăcini proprii și vițe portaltoi
nr. ____ din ____

Valabil pînă la _____

Eliberat _____

(denumirea agentului economic, adresa, tel. de contact)

De către inspectorul STSA _____
(raionul)

Nr. crt.	Nr. Lot	Soi/clonă	Mărimea lotului, mii bucăți	Luat pentru proba de control, bucăți	% rebut raportat la probă	Rezultate control probă											Vătămări mecanice
						inclusiv conform indicatorilor											
						Sudura	Cordia principală				Tulpina viței (portaltoiul)		Rădăcini principale				
							Lungimea părții maturate, cm	Grosimea, mm	Ochi	Scoarța, liberul, lemnul	Lungimea, cm	Scoarța, liberul, lemnul	Numărul, buc	Lungimea, cm	Grosimea, mm		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	

CONCLUZII ȘI PROPUNERI:

Prezentul raport se referă la lotul de material săditor viticol pe răspunderea agentului economic, careia îi aparține lotul de material săditor viticol.

Materialul săditor viticol controlat posedă o puritate biologică de ____%.

Puritatea tehnică a materialului săditor viticol este de ____%.

*Materialul săditor maturat înainte de comercializare se supune obligatoriu termoterapiei conform actelor normative în vigoare.

Inspectorul STSA _____

L.Ș. _____

(semnătura, N.P.P.)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 27 din 33

Anexa nr. 8

Raport de evaluare a calității pentru vițe altoite vegetante

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

RAPORT
de evaluare a calității pentru vițe vegetante
nr. ____ din ____

Valabil pînă la _____

Eliberat _____

(denumirea agentului economic, adresa, tel. de contact)

De către inspectorul STSA _____

Nr. crt.	Nr. Lot	Soi/Clonă	Mărimea lotului, mii bucăți	Luat pentru proba de control, bucăți	% rebut raportat la probă	Rezultate control probă inclusiv conform indicatorilor									Notă
						Vîrsta, luni	Aspectul	Calus la punctul de altoire	Tulpina, lungimea, cm	Lăstarul principal		Rădăcini cu diametrul min, 1,0 mm:			
										Lungimea, cm	Grosimea, mm, min	Număr, min	Lungimea unei rădăcini, cm, min		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

***CONCLUZII ȘI PROPUNERI:**

Prezentul raport se referă la lotul de material săditor viticol pe răspunderea agentului economic, careia îi aparține lotul de material săditor viticol.

Materialul săditor viticol controlat posedă o puritate biologică de ____%.

Puritatea tehnică a materialului săditor viticol este de ____%.

Inspectorul STSA _____

L.Ș.

(semnătura, N.P.P.)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 30 din 33

Anexa nr.11

Registrul Declarațiilor de multiplicare

Data recepționării Declarației de multiplicare	Agent economic depunător	Număr de înregistrare atribuit Declarațiilor de multiplicare	Specificarea producției: (vițe altoite, butași altoi/portaltoi)

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 31 din 33

Anexa nr. 12

Registrul plantațiilor mamă altoi/portaltoi viticol

Nr., data înregistrării declarației	Producătorul, localitatea	Produsul plantației-mamă		Soi	Cantitatea de plante-mamă	Suprafața, ha
		Altoi	Portaltoi			
		☐	☐			
		☐	☐			
		☐	☐			
		☐	☐			
		☐	☐			
		☐	☐			

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 32 din 33

Anexa nr. 13

Registrul etichetelor pentru materialul săditor viticol

Agent economic	Număr de înregistrare atribuit Declarației de certificare	Specie	Soi/portaltoi	Serie	Cantitatea etichetelor acceptate

PROCEDURA SPECIFICĂ
**CERTIFICAREA
MATERIALULUI SĂDITOR VITICOL**

Cod: PS/FS-MS-03/02

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr.1

Pagina 33 din 33

Registrul Certificatelor de valoare biologică

Anexa nr.14

Numărul de înregistrare a Certificatului de valoare biologică	Număr de înregistrare a Raportului de analiză a materialului săditor certificat	Data eliberării Certificatului	Act confirmativ de efectuare a plății pentru certificare	Agent economic recipient	Semnătura recipientului